

UZASADNIENIE

T. W. wniósł o:

- zasądzenie od pozwanego J. T. (1) kwoty 32.417 zł tytułem zadośćuczynienia,
- nakazanie pozwanemu opublikowania w (...) wydaniu Gazety (...) oświadczenia o następującej treści: „Ja, J. T. (1) działając na niekorzyść T. W. doprowadziłem do niekorzystnego orzeczenia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi III Wydział Cywilny w sprawie II C 569/11.

Podał, że J. T. (1) wyznaczony jako jego pełnomocnik z urzędu do prowadzenia przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia sprawy III C 569/11 działał na jego niekorzyść poprzez nierzetelne i nieetyczne zachowanie, a jego zaniechania dorowadziły do niekorzystnego dla powoda rozstrzygnięcia.

Powód wskazał, że pozwany pozbawił go możliwości działania i obrony jego praw poprzez zaniechanie szeregu działań: adwokat nie nawiązał z nim współpracy, działał lakonicznie i nie wyrażał inicjatywy do obrony, nie składał wniosków dowodowych, nie udzielał porad prawnych, nie uzgodnił z powodem kwestii substytucji oraz nie poinformował powoda o terminie i możliwości wniesienia apelacji od wyroku zapadłego w sprawie III C 569/11, co pozbawiło powoda możliwości podjęcia dalszych kroków w tej sprawie.

Powód wskazał, że jako osoba przebywająca w areszcie śledczym, miał on ograniczone możliwości do podejmowania czynności przed sądem.

(pozew k. 2-3)

Pozwany J. T. (1) wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania.

(odpowiedź na pozew k. 24)

Na rozprawie w dniu 15 marca 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanych, (...) S.A. w W. oraz Towarzystwo (...) S.A. w W..

(protokół z rozprawy k. 86-86v. [e-protokół – adnotacja 00:03:48 k. 86v.]

W dniu 1 kwietnia 2016 r. pozwani: (...) S.A.

w W. oraz Towarzystwo (...) S.A. w W. złożyli odpowiedź na pozew, w której wnieśli o oddalenie przeciwko nim powództwa

w całości oraz o zasądzenie na ich rzecz od powoda kosztów postępowania.

(odpowiedź na pozew k. 93-99)

Na rozprawie w dniu 17 maja 2016 r. pełnomocnik powoda poparł powództwo, wniósł o zasądzenie na rzecz powoda kwoty 32.417 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa oraz o nieobciążanie powoda kosztami postępowania. Wniósł nadto o zwrócenie się do K. w Ł., celem ustalenia składu osobowego patrolu, który w dniu 3 marca 2008 roku zatrzymał powoda i zawiózł go do (...) przed umieszczeniem go w policyjnej izbie zatrzymań, powołanie biegłego pulmonologa na okoliczność ustalenia czy stan zdrowia powoda w dniu 3 marca 2008 roku tj. w dniu zatrzymania pozwalał na jego zatrzymanie w policyjnej izbie zatrzymań, wniósł o zwrócenie się do (...) Centrum (...) w Ł. Szpitala (...) w Ł. o przesłanie dokumentacji medycznej dot. pobytu powoda w tym szpitalu w okresie od 4 marca do 4 czerwca 2008 roku na okoliczność ustalenia przyczyn hospitalizacji, stanu zdrowia powoda w chwili rozpoczęcia hospitalizacji i jej zakończenia oraz o przesłuchanie powoda na okoliczność jego zatrzymania, stanu

zdrowia w chwili zatrzymania, przyczyn dla których żądał aby odwieziono go do stacji pogotowia ratunkowego oraz skutków w jego zdrowiu jakie wystąpiły w związku z zatrzymaniem.

Pełnomocnik powoda świadczył, że podstawą odpowiedzialności pozwanego jest art. 118 k.p.c. w związku z art. 750 k.c, art. 734 k.c, a odpowiedzialność kształtuje się na zasadzie odpowiedzialności z art. 471 k.c.

Pełnomocnik pozwanych: (...) S.A. w W. oraz Towarzystwa (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i sprzeciwił się nieobciążaniu powoda kosztami zastępstwa procesowego. Wniósł o oddalenie wniosku o zwrócenie się do K. o ustalenie składu osobowego patrolu. Sprzeciwił się wnioskowi o przesłuchanie powoda na okoliczności wskazane przez stronę powodową. Wniósł o obciążenie kosztami strony powodowej.

(protokół z rozprawy k. 157-158 [adnotacja 00:01:26 k.157; 00:06:51 k. 157v.; 00:09:59])

Na rozprawie w dniu 16 sierpnia 2016 r. strony poparły swoje stanowiska w sprawie.

Pełnomocnik powoda podtrzymał wnioski dowodowe złożone na rozprawie w dniu 17 maja 2016 r., a pozwany wniósł o ich oddalenie. Sąd postanowieniem oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika powoda zgłoszone na poprzedniej rozprawie.

(protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. - k. 173-175 [adnotacja - 00:01:25 i 00:01:32 - k.173; 00:55:29, 00:57:47, 00:59:37, 01:02:58; 01:03:40 - k. 174v - 175])

Sąd Okręgowy ustalił, że:

Przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi pod sygnaturą akt III C 569/11 toczyła się sprawa o zapłatę zadośćuczynienia za narażenie na utratę zdrowia i życia z powództwa T. W. przeciwko J. I. oraz Wojewódzkiej (...) w Ł..

W powyższej sprawie powód reprezentowany był przez pełnomocnika z urzędu w osobie J. T. (1).

(okoliczności bezsporne; akta sprawy III C 569/11)

Adwokat J. T. (1) podjął czynności w sprawie III C 569/11.

W dniu 27 czerwca 2012 r. złożył pismo procesowe, w którym wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Wojewódzkiej (...) w Ł. oraz złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu pulmonologii.

(pismo procesowe k. 54 akt sprawy III C 569/11)

Na pierwszej rozprawie, która odbyła się w sprawie III C 569/11 w dniu 18 września 2012 r. stawił się powód i pełnomocnik powoda - adwokat I. C. z substytucji J. T. (1), która podała powodowi numer telefonu J. T. (1).

(protokół z rozprawy k. 65-66 akt sprawy III C 569/11; protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja k. 00:04:01 k. 173v.]])

Na kolejnej rozprawie w sprawie III C 569/11 w dniu 15 listopada 2012 r. stawił się pełnomocnik powoda - adwokat S. N. z substytucji J. T. (1).

(protokół z rozprawy k. 88-92 akt sprawy III C 569/11)

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2012 r. sygn. III C 569/11 Sąd Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo T. W. i zasądził od niego na rzecz Wojewódzkiej (...) w Ł. kwotę 2 417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(wyrok na k. 93 załączonych akt sprawy III C 569/11)

J. T. (1) nie złożył apelacji od powyższego wyroku, ponieważ na podstawie materiału dowodowego sprawy ocenił, iż brak jest do tego podstaw.

(zeznania pozwanego - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:14:17 k. 173v. - 174])

W toku postępowania w sprawie III C 569/11 toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi powód i pozwany nigdy nie kontaktowali się ze sobą osobiście.

(zeznania powoda - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:14:17 k. 173v.]; zeznania pozwanego - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:33:37 k. 174])

Powód nigdy nie skontaktował się z pozwanym ani listownie, ani telefonicznie.

(zeznania pozwanego - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:33:37 k. 174])

Z pozwanym w imieniu powoda skontaktowała się kobieta, która nie określiła, kim jest dla powoda. Pozwany po uzyskaniu uzasadnienia wyroku przekazał jej informacje o stanie sprawy oraz poinformował, że nie widzi szans na rozstrzygnięcie pozytywne dla powoda.

(zeznania pozwanego - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:14:17 k. 173v.]

Powód jako osoba osadzona w zakładzie karnym miał kontakt ze swoją matką.

(zeznania powoda - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:04:01 k. 173v.]

W dniu 16 listopada 2012 r. J. T. (1) złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 15 listopada 2012 r. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem został doręczony J. T. (1) w dniu 7 grudnia 2012 r.

(wniosek k. 99 oraz potwierdzenie doręczenia k. 101 - załączonych akt sprawy III C 569/11)

J. T. (1) nie zrezygnował ze statusu pełnomocnika z urzędu powoda, ponieważ w jego ocenie nie było do tego podstaw.

(zeznania pozwanego - protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [adnotacja 00:41:53 k. 174v.]

W dniu 12 sierpnia 2014 r. T. W. złożył wniosek o doręczenie odpisu wyroku z dnia 15 listopada 2012 r.

(wniosek k. 114 załączonych akt sprawy III C 569/11)

Powód złożył pozew przeciwko J. T. (2), jednakże w toku postępowania Sąd ustalił, że imię pozwanego brzmi J..

(e-protokół z rozprawy z dnia 16 sierpnia 2016 r. [00:00:43 – 00:00:58])

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy i załączonych aktach sprawy III C 569/11, a nadto w oparciu o zeznania stron.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda na okoliczność, iż przebywając w jednostce penitencjarnej podejmował on telefoniczne i listowne próby kontaktu z pozwanym. Powód nie przedstawił na tę okoliczność żadnych dowodów (potwierżeń przekazania korespondencji do wysłania w zakładzie karnym, bilingów telefonicznych, nie wskazał też świadków, którzy mogliby potwierdzić jego zeznania). Pozwany twierdził natomiast, że nigdy nie otrzymał żadnego pisma od powoda, ani nie rozmawiał z nim przez telefon.

Należy zważyć, iż zgodnie z zasadami obowiązującymi w procedurze cywilnej ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232, art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Art. 6 k.c. określa reguły dowodzenia, to jest przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich

okoliczności sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7 poz. 76). W myśl zatem ogólnych zasad na powódzie spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających jego roszczenie, a mianowicie faktu, iż podejmował on próby skontaktowania się z pozwanym. Powód nie zdołał w toku postępowania udowodnić, iż próby kontaktu z pozwanym rzeczywiście miały miejsce.

Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika powoda zgłoszone na rozprawie w dniu 17 maja 2016 r., nie dzieląc zdania pełnomocnika powoda, iż postępowanie prowadzone pod sygnaturą III C 569/11 przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi powinno zostać w niniejszym postępowaniu zweryfikowane pod względem prawidłowości jego przeprowadzenia, ponieważ przedmiotem niniejszej sprawy było ustalenie, czy pozwany, reprezentujący powoda jako adwokat z urzędu w sprawie III C 569/11 dochował należytej staranności w reprezentowaniu powoda. Dlatego wnioski dowodowe pełnomocnika powoda złożone na rozprawie w dniu 17 maja 2016 r. okazały się bezpodstawne.

Powód podnosił, że J. T. (1) wyznaczony jako jego pełnomocnik z urzędu do prowadzenia przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia sprawy III C 569/11, działał na jego niekorzyść poprzez nierzetelne i nieetyczne zachowanie, a jego zaniechania dorowadziły do niekorzystnego dla powoda rozstrzygnięcia. Powód wskazał, że pozwany pozbawił go możliwości działania i obrony jego praw poprzez zaniechanie szeregu działań: adwokat nie nawiązał z nim współpracy, działał lakonicznie i nie wyrażał inicjatywy do obrony, nie składał wniosków dowodowych, nie udzielał porad prawnych, nie uzgodnił z powodem kwestii substytucji oraz nie poinformował powoda o terminie i możliwości wniesienia apelacji od wyroku zapadłego w sprawie III C 569/11, co pozbawiło powoda możliwości podjęcia dalszych kroków w tej sprawie.

Zgodnie z art. 118 § 1 k.p.c. ustanowienie adwokata lub radcy prawnego przez sąd jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego. Poprzez wyznaczenie pełnomocnika z urzędu nawiązuje się pomiędzy nim a reprezentowaną stroną taki stosunek prawny, który istnieje pomiędzy pełnomocnikiem „z wyboru” a jego klientem. Odpowiedzialność adwokata z urzędu wobec mocodawcy należy oceniać zatem na podstawie takich samych przesłanek co odpowiedzialność adwokata umocowanego z wyboru. Podstawę prawną odpowiedzialności odszkodowawczej adwokata z urzędu stanowią więc przepisy art. 471 k.c. w zw. z art. 734 k.c. i art. 472 k.c. Przy ocenie przesłanek tej odpowiedzialności zastosowanie znajdują również art. 355 k.c. i art. 361 k.c.

Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawnej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności (art. 472 k.c.). Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1 k.c.). Adwokat może więc ponosić odpowiedzialność cywilnoprawną jeśli zaistnieją łącznie następujące przesłanki: niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania, zaistnienie szkody po stronie mocodawcy oraz związek przyczynowo-skutkowy między niewłaściwym wykonaniem zobowiązania a zaistniałą szkodą.

Przesłankę niewykonania i nienależytego wykonania zobowiązania należy rozważać z uwzględnieniem przepisów art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 1 k.c., które stanowią, że dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom, przy czym dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności (art. 355 § 2 k.c.). Natomiast art. 361 § 1 k.c. odnosi się do kwestii związku przyczynowo-skutkowego stanowiąc, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

Należyte wykonanie zobowiązania pełnomocnika wobec mocodawcy wymaga działania z profesjonalną starannością we wszystkich czynnościach procesowych. Nie ulega wątpliwości, że adwokat jako profesjonalny pełnomocnik zobowiązany jest do zachowania należytej staranności przy wykonywaniu powierzonych mu zadań. Obowiązek ten wynika nie tylko z tego, że działa on w imieniu mocodawcy na podstawie stosunku zlecenia, który kreuje po jego stronie obowiązek starannego działania, ale również z zawodowego charakteru jego działalności. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) nakłada na adwokata obowiązek wykonywania czynności zawodowych zgodnie z prawem, uczciwie, rzeczowo i z należyłą starannością.

Zawodowy charakter działania adwokata ma zasadnicze znaczenie dla skonstruowania wzorca należytej staranności profesjonalnego pełnomocnika, którego ustalenie jest konieczne dla oceny czy pozwany zadośćuczynił swoim obowiązkom względem powoda, tj. czy właściwie wykonał ciążące na nim zobowiązanie.

Do przyjęcia odpowiedzialności pełnomocnika konieczne jest zaistnienie związku przyczynowo-skutkowego między ewentualną szkodą a zachowaniem pełnomocnika noszącym cechy nienależytego wykonania zobowiązania. W orzecznictwie wskazuje się, że adwokat odpowiada za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla strony, gdyby pełnomocnik zachował należyłą staranność, ocenioną przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru jego działalności (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2012 r., II CSK 219/12). Pełnomocnik nie może ponosić odpowiedzialności odszkodowawczej, nawet jeśli jego działania w imieniu mocodawcy były niewłaściwe, jeśli nie były one przyczyną negatywnego rozstrzygnięcia. Profesjonalny pełnomocnik odpowiada za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów, wyłącznie wtedy, gdy prowadzą one do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla tej strony, gdyby pełnomocnik zachował należyłą staranność (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2004 r.; V CK 297/2004).

W myśl z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W niniejszej sprawie powód winien wykazać zaistnienie wyżej wskazanych przesłanek ewentualnej odpowiedzialności pozwanego, a więc: zaistnienia szkody, nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, oraz związku między szkodą a nienależytym działaniem pozwanego. Natomiast kwestia dochowania przez pozwanego należytej staranności, jako okoliczność wyłączająca odpowiedzialność pozwanego, w związku domniemaniem wynikającym z art. 471 in fine k.c., że dłużnik odpowiada za nienależyte wykonanie zobowiązania, podlegała wykazaniu przez pozwanego.

W rozpoznawanej sprawie powód nie wykazał, że pozwany nienależycie reprezentował go w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi pod sygn. akt III C 569/11, pozwany natomiast wykazał, że dochował należytej staranności przy reprezentowaniu powoda w postępowaniu sądowym jako pełnomocnik ustanowiony dla powoda z urzędu na jego wniosek. Nie zostało wykazane, aby pozwany działał przy prowadzeniu sprawy powoda w sposób nieprawidłowy, a więc nienależycie wykonał ciążące na nim zobowiązanie. W tym celu powód winien przedstawić dowody na okoliczność, że w sprawie III C 569/11 pozwany uchybił jego obowiązkom doprowadzając swym działaniem do niekorzystnego dla powoda rozstrzygnięcia i swą bezczynnością objawiającą się w niezłożeniu w imieniu powoda apelacji od zapadłego w sprawie dowodu pozbawił powoda możliwości dalszej obrony jego interesów. Powód nie wykazał w żaden sposób, że faktycznie podejmował on telefoniczne lub/i listowne próby skontaktowania się z powodem, choć na podstawie jego zeznań złożonych na rozprawie ustalono, że miał on możliwość kontaktu z powodem przez własną matkę. Pozwany wystąpił o sporządzenie uzasadnienia wyroku i po jego uzyskaniu, po dokonaniu profesjonalnej oceny sprawy uznał, że brak jest podstaw do wniesienia apelacji. Powód natomiast nie skontaktował się z pozwanym w celu uzgodnienia dalszych ewentualnych działań w sprawie.

Skoro zatem przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że pozwany dochował należytej staranności przy reprezentowaniu powoda w sprawie III C 569/11, a jego działanie nie nosiło cech nierzetelności i braku etyki, to brak jest podstaw do stwierdzenia, że pozwany działał na niekorzyść powoda, a jego zaniechania dorowadziły do niekorzystnego dla powoda rozstrzygnięcia w tej sprawie.

Tym samym uznać należy, że skoro powód nie wykazał braku staranności pozwanego przy reprezentowaniu go w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, brak jest podstaw do uznania, że swoim zachowaniem naruszył on dobra osobiste powoda. Dlatego żądanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Skoro powództwo w stosunku do J. T. podlegało oddaleniu, w konsekwencji oddaleniu podlegało powództwo w stosunku do (...) S.A. w W. oraz Towarzystwu (...) S.A. w W..

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc.